

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: III / 0 2 2 7 9 - 0 / 2023		
Érkezett: 2023 OKT 27.		
[Redacted] és társai ellen Erkezes modja		
[Redacted] perbe kelt [Redacted] napján	[Redacted] tárgyaláson	
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
1	1	[Signature]

A vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt [REDACTED] és társai ellen
indult büntetőügyben az Egri Törvényszék Egerben, 2023. október 13-án [REDACTED] tárgyaláson
kívül meghozta a következő

Végzés t:

A törvényszék a vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt [REDACTED] és társai ellen indított büntetőeljárást felfüggeszti és egyedi normakontroll iránti eljárás lefolytatását kezdeményezi az Alkotmánybíróságnál.

A törvényszék indítványozza A védettségi igazolással való visszaélés elleni fellépésről szóló 220/2021. (V. 1.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítását, A veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény 3. § (2) bekezdésének megsemmisítését, valamint ezen szabályok fenti büntetőügyben történő alkalmazásának kizárását.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

- [1] A Vármegyei Főügyészség 2023. június hó 29. napján kelt B.527/2021/860. számú vádiratában I. r. és II. r. vádlottakat személyenként 69 rb., társtettesként elkövetett, A védettségi igazolással való visszaélés elleni fellépésről szóló 220/2021. (V. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védettségi igazolással visszaélés büntette, III. r. vádlottat 55 rb., felbujtóként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védettségi igazolással visszaélés büntette, IV. r., X. r., XI. r. és XII. r. vádlottakat személyenként 2 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védettségi igazolással visszaélés büntette, VII. r./VIII. r. és IX. r. vádlottakat személyenként 3 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védettségi igazolással visszaélés büntette, V. r./VI. r. és XIII. r. vádlottakat személyenként 1 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védettségi igazolással visszaélés büntette, XIV. r. vádlottat 4 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védettségi igazolással visszaélés büntette, XV. r., XVI. r., XVII. r., XX. r., XXI. r., XXII. r., XXIII. r., XXIV. r., XXV. r., XXXIV. r., XXXV. r., XXXVI. r., XXXVII. r., XXXVIII. r., XXXIX. r., XLI. r., XLIII. r., XLIV. r., XLV. r., XLVIII. r., LI. r., LV. r. LVI. r. és LVII. r. vádlottakat személyenként 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védettségi igazolással visszaélés büntette,

██████████ XVIII. r., ██████████ XIX. r., ██████████ XXVI. r., ██████████ XXVII. r., ██████████ XXVIII. r., ██████████ XXIX. r., ██████████ XXXI. r. és ██████████ XXXII. r. vádlottakat személyenként 2 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette, ██████████ XXX. r., ██████████ LII. r., ██████████ LIII. r. és ██████████ LIV. r. vádlottakat személyenként 3 rendbeli, bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette, ██████████ XXXIII. r. vádlottat 6 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette, ██████████ XL. r. vádlottat 4 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette, ██████████ XLII. r. vádlottat 4 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette, ██████████ XLVI. r. vádlottat 6 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette, valamint ██████████ XLVII. r., ██████████ XLIX. r., és ██████████ L. r. vádlottakat 2 rb., bűnsegédként elkövetett, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjába ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette elkövetésével is vádolja.

- [2] ██████████ XLVI. r. és ██████████ XLVII. r. vádlottak meghatalmazott védője 2023. szeptember hó 15. napján kelt indítványában indítványozta a büntetőeljárás felfüggesztését, valamint a Korm. rendelet alaptörvény-ellenessége megállapításának kezdeményezését az Alkotmánybíróságnál. A védő hivatkozott az Alkotmánybíróság 2022. június hó 28. napján kelt 3325/2022. (VII. 21.) AB végzésére.
- [3] A törvényszék ██████████ XLVI. r. és ██████████ XLVII. r. vádlottak meghatalmazott védője által előterjesztett indítványt alaposnak találta.
- [4] A Korm. rendelet 2021. május hó 2. napján lépett hatályba, létrehozta a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: Btk.) nem szerepelő új büntetőjogi tényállásként a védeltségi igazolással visszaélés büntetést, szabályozta a bűncselekmény elkövetése esetén kiszabható büntetést.
- [5] A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a)–d) pontjában, valamint (2) bekezdésében foglaltak értelmében, a Btk. 4. § (1) bekezdésétől eltérően, aki a SARS-CoV-2 koronavírus elleni védeltség igazolásáról szóló kormányrendeletben meghatározott hamis közokiratot vagy magánokiratot készít, közokirat vagy magánokirat tartalmát meghamisítja, hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot vagy magánokiratot felhasznál, információs rendszerbe adatot jogosulatlanul vagy jogosultsága kereteit megsértve bevisz, megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz, büntetett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott közokiratot, magánokiratot forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, vagy bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő jelszót vagy számítástechnikai programot készít, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik.
- [6] A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében rögzített hatáskörében alkotta meg a Korm. rendeletet, amelynek hatályát a 2021. május hó 16. napján hatályba lépett 3. § (1) bekezdése A koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény (a

továbbiakban: Védtv.) hatályvesztéséig meghosszabbította, és a Korm. rendelet hatályvesztésének időpontjaként 2021. május hó 23. napját határozta meg.

- [7] A 2021. május hó 22. napján hatályba lépett A veszélyhelyzettel összefüggő rendkívüli intézkedések hatályának újbóli meghosszabbításáról szóló 271/2021. (V. 21.) Korm. rendelet 2. § 36. pontjában a kormány a Korm. rendelet 3. §-át hatályon kívül helyezte és a Korm. rendelet hatályát a Védtv. hatályvesztéséig meghosszabbította. A Védtv. 2022. június hó 1. napján hatályát veszítette, ennek következtében a Korm. rendelet hatályvesztése is megtörtént.
- [8] A veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Átmeneti tv.) 3. § (1) és (2) bekezdései értelmében a Btk. rendelkezéseit az ebben az alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A veszélyhelyzet ideje alatt elkövetett, a Korm. rendelet 1. §-a szerinti bűncselekmény büntetendőségét a cselekmény elkövetésekor hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.
- [9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése rögzíti a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogot, mely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képezi a törvényesség elve. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt törvényességi elv szerint senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.
- [10] A törvényszék álláspontja szerint ezen törvényességi elv sérült akkor, amikor a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és d) pontjaiba ütköző védeltségi igazolással visszaélés büntette miatt emelt vádat az ügyészség.
- [11] Az Alkotmánybíróság a 11/1992. (III. 5.) AB határozatában a büntetőjog legalitásának egyik alkotmányos elveként rögzítette a nullum crimen sine lege elvét, mely értelmében kizárólag törvény határozza meg az egyes bűncselekményeket, valamint az alkalmazható büntetéseket. Az AB határozat kizárta a büntetendő cselekmények és azok büntetéseinek alacsonyabb szintű jogforrásban történő meghatározásának lehetőségét.
- [12] Az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése értelmében a kormány különleges jogrendben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat. Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerint hadiállapot vagy szükségállapot kihirdetésének kormány általi kezdeményezését követően a kormányrendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – a kihirdetésre okot adó körülmény azonnali kezeléséhez szükséges mértékben egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.
- [13] Fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a kormánynak különleges jogrend, szükségállapot idején sem terjed ki a rendeletalkotási joga arra, hogy kormányrendeletben új büntetőjogi tényállást állapítson meg vagy szabályozzon. A veszélyhelyzet ideje alatt is működött az Országgyűlés, így kizárólag az Országgyűlésnek lett volna jogosultsága új büntetőjogi tényállást megállapítani.

- [14] A törvényszék álláspontja szerint a veszélyhelyzet idején a kormány a Korm. rendeletben alaptörvény-ellenesen állapított meg egy új, a Btk.-ban nem szereplő büntetőjogi törvényi tényállást, hiszen arra kizárólag az Országgyűlés lett volna jogosult, törvényi jogforrási szinten. A nullum crimen sine lege elve a veszélyhelyzettől függetlenül alkalmazandó, ezért a büntető anyagi jogi szabályok törvényi jogforrási szinten történő szabályozásának követelményétől nem lehet eltekinteni.
- [15] A Btk. a védeltségi igazolással visszaélés büntetettét nem rendeli büntetni, azt kizárólag a Korm. rendelet szabályozza. A Korm. rendeletben meghatározott bűncselekmény miatt a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása nem lehetséges, figyelemmel arra, hogy büntető anyagi jogi szabályok megállapítása kizárólag törvényi szintű jogforrásban történhet.
- [16] A Btk. 2. §-a rendelkezik a törvény időbeli hatályáról, amelynek (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy a bűncselekményt – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivételekkel – az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.
- [17] Amennyiben a terhelt által elkövetett cselekményt az elkövetés idején a Btk. büntetni rendeli, de a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, az új büntetőjogi szabályok szerint kell eljárni, tehát a terheltre kedvezőbb szabályokat kell alkalmazni.
- [18] Jelen ügyben a vádirat szerint egy kormányrendeletben meghatározott törvényi tényállást valósítottak meg a vádlottak, amelyet az elkövetés idején a Korm. rendelet, és nem a Btk. rendelt büntetni, és ami a cselekmény elbírálásakor már nem bűncselekmény. Az Átmeneti tv. 3. § (2) bekezdése szerint azonban a terheltre nézve kedvezőtlenebb szabályokat kellene alkalmazni, amely ellentétes a Btk.-ban rögzített elvekkel, valamint sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljárásból való alapvető jogot.
- [19] Még az Alaptörvény és az Abtv. hatálybalépése előtt meghozott 35/2011. (V. 6.) AB határozatával állapította meg az Alkotmánybíróság azt az alkotmányos követelményt, mely szerint a bíró az elé tárt jogvitát alkotmányos jogszabály alapján köteles eldönteni, és amennyiben az alkalmazandó jog alkotmányellenességét észleli, köteles az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezni. (3136/2016. (VI. 29.) AB határozat)
- [20] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése értelmében, ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [21] Mindezekre tekintettel a törvényszék az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 489. § (1) bekezdésében foglaltakra – a büntetőeljárást felfüggesztette és indítványozta a Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítását, az Átmeneti tv. 3. § (2) bekezdésének megsemmisítését, valamint ezen rendelkezések jelen büntetőügyben történő alkalmazásának kizárását.

[22] A végzés elleni fellebbezési jogosultságot a Be. 535. § (3) bekezdése zárja ki.

Eger, 2023. október 13.

A kiadmány hitelül:

